

EL FONAMENTALISTES PROTAGONITZEN LES ELECCIONS A EGIPTE

¿Podem entendre els musulmans?

Les eleccions celebrades la setmana passada a Egipte tingueren un punt de referència inexcusable: els Germans Musulmans, una agrupació fonamentalista islàmica que aconseguí 60 escons en el parlament. El creixement d'aquest fanatisme religiós en tot el món àrab és clara.

V. Partal

Els musulmans ja són més de cinc-cents milions. D'ells tot just uns dos-cents milions d'àrabs. L'URSS compta amb repúbliques oficialment islàmiques. Austràlia viu un insòlit fenomen d'islamització causat pels emigrants del sud-est asiàtic. En el continent africà l'Islam

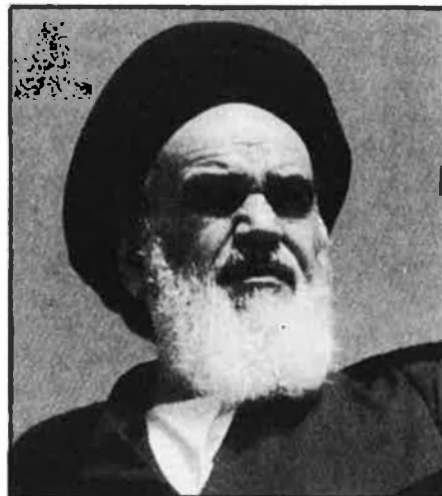
Sadat, president d'Egipte.

avança cap al sud després de dominar completament ja el Magrib i pràcticament tot el Sahel. Al sud-est d'Àsia les minories musulmanes són molt importants i en alguns països ja han esdevingut majoritàries. Filipines s'enfronta a una guerrilla musulmana partidària de crear un estat independent, el Bansang-moro. Al Pakistan és la religió de l'estat. La minoria islàmica de Xina és la més important de l'enorme país continent. En el nostre, l'Islam avança als Balcans i penetra lentament a Espanya i Itàlia. Els immigrants àrabs a Alemanya, França o Holanda han convertit la fe en Mahoma en la segona fe dels seus

països d'adopció. Tres emissores parlen àrab a París. A l'Amèrica del nord milers de musulmans negres estenen el contagi d'una religió aparentment insòlita a aquella societat. En l'Amèrica del sud la diàspora libanesa comença a plantar ponts.

Cap religió. Cap manera d'entendre la societat no pot dir que està escampant-se en la manera que ho poden afirmar avui els musulmans. Hi ha teòrics àrabs que ja parlen inclús de la «tercera expansió de l'Islam». Una expansió que seguiria a la primera expansió, desenvolupada a la mort del Profeta, i a la segona, realitzada entre els segles XV i XVIII.

A finals del segle dinou tot feia preveure que l'Islam havia quedat reclòs en

Khomeini, símbol del nou fanatisme.

tador: som el Dar-al-Harb, simplement la «terra de la guerra».

¿Fanàtics?

El lloc comú occidental quan es parla del renaixement musulmà és el fanatisme. Sovint es parla de l'«integrisme»

les fronteres del món àrab. La fi de la colonització europea i la força del nacionalisme nasserità l'han empentat molt més enllà. Fins als extrems del planeta. Si volem, podem cloure els ulls. I més quan hi ha actituds dels musulmans quasi impossibles d'entendre pels occidentals. Però els homes de la mitja lluna estan avançant i estentent el Dar-al-Islam («la terra de la pau»). I un mot inque-

musulmà (un vocable ben inexacte, per cert) o del «fonamentalisme». La imatge pública de la nova expansió islàmica són els cotxes-bomba del Líban, les multituds enervades de Tunísia, les desfilades indescriptibles de l'Iran khomeinista, les amenaces de Gaddafi o el xador amb què es tapen la cara les joves musulmanes.

Hi ha més, però. Que els musulmans

Alguns teòrics ja parlen de «la tercera expansió de l'Islam».

estan esdevenint els segons financers del món a poca distància d'occident. Que han llançat satèl·lits espacials. Que han creat sistemes informàtics completament en àrab, impermeables a l'anglès. Són dues cares d'una mateixa moneda. La moneda que representa la creença cega en el futur d'una religió, d'una comunitat humana i social, d'un sistema polític. Segurament sí que són fanàtics. Però està per veure si això és una desqualificació.

Els països àrabs en el passat no han estat precisament els més rics i importants de la terra. I arrossegueu gravíssims problemes. Com ara la fam del Sahel. Estan limitats econòmicament pel «monocultiu» del petroli. Necessiten comprar tecnologia i adaptar algunes de les seves estructures si volen competir com a societat moderna. (Per exemple, no tenen

oficialment bancs, tret del religiós Dar al-Mall al-Islami.) Però, malgrat tot això, la seua força és ja incontestable. ¿D'on els ve? ¿D'on els naix?

No és fàcil contestar una pregunta així. No és fàcil perquè s'ha de jugar amb categories i sentiments que els occidentals ignorem des de l'època de les croades. Intentar-ho, però, és afirmar que la força els naix de la religió. I de la unitat increïble entre religió, llengua, nació i cultura. Ni els nous estats post-colonials no han aconseguit trencar el costum dels seus habitants d'identificar-se com a àrabs, o com a musulmans.

De fet, el terme «Islam» serveix tant per designar la religió com la cultura, creant una confusió total entre ambdues. Només els francesos s'han acostumat a distingir en base a les majúscules i, així, quan s'escriu Islam s'està fent referèn-

Els Germans Musulmans

Protagonistes d'una por

Els Germans Musulmans han estat els enemics a abatre, com fos, en les passades eleccions egípcies. La seua força, però, s'han vist revalidada.

Aquesta organització va ser fundada l'any 1927 per Hassan al-Banna. És, simultàniament, una congregació religiosa, una organització social (amb cooperatives, escoles, indústries...) i un moviment polític. El representant més qualificat del fonamentalisme islàmic a Egipte.

La seua influència és molt gran des de fa dècades. Els Oficials Lliures de Nasser comptaren amb el seu suport per al colp d'estat que els portà al poder el 1952. Una vegada en el poder, tanmateix, Nasser perseguí els Germans Musulmans, que aguantaren una duríssima repressió. Actualment, la situació és encara de permissivitat, però també de control. Els fonamentalistes han provocat importants revoltes a Egipte en els últims anys i foren responsables de l'assassinat d'Anuar el-Sadat.

A l'estat que ells veuen com a ateu i materialista, els Ikhwan oposen una societat basada en l'Islam i les lleis coràniques. □

cia a la cultura i quan s'escriu islam, amb minúscula inicial, a la religió. La distinció és massa sibarita i, en el món musulmà, no la sap fer ningú.

Per a un musulmà, la religió és inseparable de la vida. Ser musulmà és reconèixer la unitat de Déu expressada en la fórmula «No hi ha més Déu que Déu i Mahoma és el seu profeta». Ser musulmà és complir les cinc obligacions (el reconeixement de Déu, la pregària, l'almoina, el pelegrinatge i la commemoració del Ramadan). Ser musulmà és creure en l'Alcorà com a paraula revelada. Una creença que té repercussions importants.

L'idioma, peça clau

L'Alcorà està escrit en àrab. Això, ho sap tothom. Però hi ha una prohibició, complida escrupolosament pels creients musulmans, segons la qual l'Alcorà no pot traduir-se. Cap musulmà no pregàrà mai a Déu en un altre idioma que no siga l'àrab. Això crea una identificació

nacional fortíssima més enllà de diferències evidents.

Quan als Estats Units grups d'homes negres reivindiquen la seva pertinença a la «nació de l'Islam», ho fan des de ciutats com Nova York, allunyades per complet del que és el model cultural musulmà. Segurament aquests musulmans mai no han vist un desert. Ni saben què és un camell. Ni entenen cap paraula en àrab fora de les inscrites en el llibre. Però se senten membres d'una mateixa nació que la dels libis, sudanesos, iranians o turcs.

El fenomen, en aquest punt, no és únic en el món. També hi ha el cas dels jueus. Persones que no tenen res a veure amb els jueus, excepte un cognom de fa quatre segles o un rumor històric compartit, es veuen convertits en sionistes, si fa no fa a un nivell semblant de fanatisme. Una diferència només: no tots els israelians pregunten a Jjahvè. En canvi, tots aquells que pregunten en àrab pregunten a Al·là.

Perquè —segona força de l'idioma— no hi ha una altra manera de nomenar a Déu en àrab. Els àrabs cristians, que n'hi ha, i molts, pregunten a Al·là i fan de Jesús el seu profeta. L'idioma esdevé així una eina d'unificació valuosíssima. Per als musulmans, ells, els cristians i els jueus, són una única cosa. Els jueus, per les peculiars situacions polítiques de la segona meitat del segle XX, s'han separat bastant. Però hi ha cristians, en els pobles del món musulmà, que encara no han entès que adoren un déu substancialment distint del déu musulmà. Un possible factor de disgregació esdevé així factor de cohesió.

Els cristians del món musulmà (el 15 per cent a Egipte, el 5 per cent a Irak,

el 12 per cent a Síria, el 45 per cent al Líban, el 13 per cent a Palestina...) pacen la *Dhimma* amb els musulmans i s'integren en la seua societat sense traumes. La guerra del Líban ha alterat una mica aquesta concepció històrica de la unitat de les dues grans religions. En la guerra del Líban, però, s'ha traçat una línia divisòria massa fàcil entre cristians i musulmans que no respon ben bé a la realitat bèl·lica.

¿On porta tot això? A intentar entendre la força de l'Islam. Cultura estricta, rigorosíssima en els costums. Però conciliadora i oberta amb les religions del seu àmbit natural. «Gents del llibre» són els cristians i els jueus. La resta, simplement infidels. Cultura estricta, rigorosíssima. Però a la vegada senzilla, simple i identificada a través d'un únic codi: l'idioma àrab. Qui sap si el dia que arribe un Luter el món musulmà aquest començarà a decaure.

Un concepte insòlit de la guerra

Tots aquests factors interns explicarien el manteniment d'una forma de vida, però no acaben d'explicar el fenomen de la seua expansió. Aquesta expansió té dos pilars. Un d'inexplicable racionalment: la identificació religiosa que naix en molta gent no-àrab al contacte amb la religió musulmana. Hi ha qui diu que és fruit del ritual. Que els costums musulmans de recitar frases senceres durant hores (la *Shahada* o la fórmula *al-hamdu li 'allah* per exemple) produeixen un estat d'alienació mental fort. Hi ha qui diu que la musulmana és una religió fàcil i, per tant, assequible a homes de poca cultura. Hi ha qui diu, encara, que la seua rigorositat, el

seu ascetisme, impacten en els grups socials amb problemes de marginació. Hi ha qui creu, finalment, que dona respostes no només a la vida religiosa sinó també a la social. I que d'ací li ve la força.

Però, junt amb aquest factor, n'hi ha un altre de tan important o més: la set d'expansió dels musulmans, el seu concepte de guerra, la seua voluntat explicitada de convertir a la seua religió als «infidels». Segurament, aquesta voluntat no es situa gens lluny de la que mogué els cristians en altres èpoques.

Per a un musulmà, la guerra és una obligació i un honor. A occident ens quedem sovint gelats quan escoltem la calma i la resignació amb què s'expressen, per exemple, els iranians ferits per agents químics. Completament resignats. Inclús contents. ¿Per què? Els musulmans creuen fermament en l'existència d'un paradís on van a parar els qui moren per l'islam. Un paradís terrenal on abunda el plaer de tota classe. Anar a la mort per l'islam és assegurar-se un lloc entre els feliços. Evidentment, es tracta d'un engany religiós. Però és l'únic que funciona massivament avui dia. Pocs, poquíssims cristians es deixaran matar per Jesús. Molts, moltíssims musulmans es deixen matar per Mahoma. És el que ells anomenen la *Jihad*, un concepte també incomprès, o simplificat, a Occident.

Que no entenem què està passant és evident. Que està passant, també. ¿On acabarà la marxa una modernització que de moment aconsegueixen combinar amb el manteniment de la seua substància cultural? I la pregunta més important; ¿aconseguiem algun dia, els que vivim a Occident, entendre'ls? □

Subscriu-te
per telèfon
331 64 82

Una publicació mensual per a tots els
xiquets i les xiquetes valencians.
Ara, també als quioscs.

Cada dissabte, a les onze, a Radiocadena
(O.M. 1314), al programa de Toni
Mestre. CAMACUC intervé com a invi-
tat.

CAMACUC

¡QUE SE'N VAGIN!

MOBILITZACIONS D'ABRIL:

NOOO A L'ESpanyolitZació. FORA LES FORCES D'OCUPACIÓ

25 D'ABRIL: MÍTING A LA CIUTAT DE VALÈNCIA
«L'independentisme, avui»
Sala Llavors. Carrer de l'Erudit Orellana, 8. 11.30 h. matí

- 23 d'abril (St. Jordi) MANIFESTACIONS A:
 - Barcelona: 20 h. a Canaletes.
 - Girona: 20 h. a Plaça de la Independència.
 - Lleida: 13 h. a Plaça de Vinyes.
 - Ciutat de Mallorca: 20 h. a Plaça de Cort.

**MOVIMENT DE
DEFENSA DE LA TERRA**

